

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Difficultatis 4. An habitus Fidei prius infundatur, quàm habitus
Charitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

Tum quia: ut vidimus in solutione Argumentorum, nihil obest, quominus esse naturale sequatur ipsa gratia in emanatione physica suarum passionum.

ASSERO Tertiò. *Probabilius est imprimis non produci physicè à gratia Lumen gloriæ, & scientiam infusam, nec fidem aut spem.*

RATIO. Quia Lumen gloriæ habet se potius per modum præmii, & scientia infusa tanquam effectus liberalitatis Divinæ. Jam autem, quæ per modum passionum producuntur, non se ita habent. Probabilius item est non produci physicè fidem & spem: quia ipsa separabilitas istorum habituum à gratia, non tantum distinctionem realem eorundem importat; sed etiam & jus existentie sine gratia. Cumque nulla sit ratio, quòd hi duo habitus physicè debeant produci, probabiliter inferri poterit, quòd non nisi per ordinem ad alios habitus, cum quibus interiorius connectitur gratia, habeat rationem emanativi; potestque adhuc esse in hoc proportio in naturalibus, quia sicut formæ præsupponunt aliquas dispositiones, quas non causant physicè: ita & gratia præsupponet fidem & spem.

DICES Primò. Quamvis calor conservetur sine igne, non rectè inferimus, non produci illum physicè ab igne. Ergo etiam, quamvis sine gratia conservetur fides & spes non rectè arguetur, non produci illos à gratia.

RESPONDETUR. Præcisè quidem id exinde totaliter non colligi, sed hoc supposito, exinde simul suaderi, quòd physicè à gratia non producantur, quia discurrendo ex proportionem naturalium ad supernaturalia, si nihil obest, debemus ponere aliquas fixas dispositiones supernaturales, correspondentes fixis dispositionibus naturalibus, antecedentibus esse naturale, & hæ dispositiones in ordine supernaturali sunt fides & spes.

DICES Secundò. Non esse idem fundamentum, quòd habitus producantur physicè à gratia, quòd fundamentum est asserendi, quòd calor physicè producatur ab igne: idque ideo, quia Deus respectu effectuum naturalium, habet se ut causam specialem, quando desunt causæ secundæ, supernaturalia autem Deus concursu speciali producit.

RESPONDETUR. Ex eo, quòd Deus producat supernaturalia speciali concursu, non licet inferre, non dari causam supernaturalem, aliàs nec actus nostros supernaturales physicè produceremus. Specialitas ergo concursus Divini ad supernaturalia, solum ostendit, quòd Deus concurrat concursu indebito.

DICES Tertiò. Ex eo ignem non esse productivum caloris, solum moraliter: quia nullum est fundamentum, quòd illum solum moraliter causet.

RESPONDETUR. Nec etiam haberi funda-

mentum, quòd gratia habitus non causet physicè.

DIXI autem probabilius esse, quòd gratia physicè non emanet fidem & spem: quia probabile est, quòd etiam illos emanet physicè, ita, ut secundum naturæ suæ conditionem, non possint antecedere infusionem charitatis, imò nec conservari, nisi ex speciali Dei dispensatione; quod ne quidem ipsum tenetur quis dicere, si sentiret in primo quidem produci, pendere illos habitus à gratia, non tamen in conservari.

Punctum Difficultatis 4.

An habitus Fidei prius infundatur, quam habitus Charitatis?

QUOD hic dicitur de habitu charitatis, proportionatè applicandum erit de habitu fidei. Non procedit autem difficultas de infantibus, quibus in baptismo simul duratione, omnes illi habitus infunduntur; sed procedit de adultis, an scilicet, cum prius convertendi eliciant actum fidei, quàm actum amoris, prius etiam illis infundatur habitus fidei, quàm habitus charitatis. Affirmat Suar. Vsq. Kon. d. 16. in fin. Amicus d. 15. S. 4. n. 93. Negat Lugo d. 16. S. 2.

Argumenta partis Affirmativa.

PRIMUM ARGUMENTUM est. Potest conservari in peccatore fides & spes sine charitate. Ergo & primo produci.

RESPONDERI posset negando Consequentiam. Eò quòd Trident. doceat nos de Antecedenti, & nō doceat de Consequenti congruitque, ut illi habitus ad exigentiam gratiæ producantur, tanquam proprietates ad exigentiam ipsius esse supernaturalis, quàm exigentiam non dici à gratia, non ostendit arguens.

SECUNDUM ARGUMENTUM est Amici. Sacramenta conferunt suos effectus omnibus obicem non ponentibus, sed qui ad baptismum accedit sufficienter dispositus ad fidem, etiam si non accedat sufficienter dispositus ad gratiam, accedit sine obice ad habitum fidei, esto accedat cum obice ad gratiam, Ergo illi infundetur fides.

RESPONDETUR. Hoc Argumentum multum probare: probaret enim, quòd si quis esset dispositus per actus iustitiæ, & non per actus amoris, prius illi infunderetur iustitia, quàm gratia, quòd est contra Communem. Deinde dici posset duplicem obicem cogitari posse, quendam positivum, pravæ affectionis nolendi v. g. credere, alium negativum, hoc est non positum prærequisitorum, qui etiam obex auferri debet: quia hoc ipso non essent illa prærequisita, si illis non ablatis, res, ad quam prærequiruntur,

poneretur. In presenti ergo, aufertur tunc quidem positivus obex, non aufertur tamen negativus. Inter prærequisita enim est, positio ipsius gratiæ, exigitiæ reliquorum habituum, quam exigentiam non dari in gratia, probandum fuisset. Et licet quidem characterem producat baptismus non producendo gratiam, non sequitur, quod etiam infundi possit fides, non infusa gratia; quia Sacra Auctoritas docet semper produci characterem, tanquam semen & virtutem in probabili sententia, ut postea producat gratiam: doctrina autem sacra non docet, produci fidem ante infusionem primam gratiæ.

TERTIUM ARGUMENTUM est ex Kon. d. 6. dub. 4. In fidei peccatore ideo relinquitur habitus fidei & spei: quia cum adhuc verè sit fidelis, convenit, ut adhuc aliquid reale in se habeat, quo etiam dum nihil agit, sit & determinetur intrinsecè fidelis, & potens actus fidei exercere, atqui dum aliquis ab infidelitate conversus, priusquam habeat habitum charitatis, verè & ex animo credit, est verè fidelis. Ergo etiam debet habere habitum; aliàs dum actu non credit, non esset vere ac formaliter realiter fidelis; sed solum denominatione quadam extrinsecà ab actu præterito.

RESPONDETUR. Argumentum probare multum; probaret enim habitum iustitiæ infundente habitum charitatis, casu quo actus iustitiæ exerceatur ante actum charitatis. Sicut ergo in hac materia sufficit denominari iustum ab actu præterito; ita sufficiet denominari fidelem.

QUARTUM ARGUMENTUM à Pari. In ordine supernaturali dantur aliqui actus, qui non exigunt procedere à charitate actuali, Ergo & dabuntur habitus, quorum productio non sit connexa cum productione habitus charitatis.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: qui si non dantur aliqui actus non procedentes ab habitu charitatis, hoc ipso nec darentur habitus distincti à charitate, quos dari supponitur. Nullum autem simile absurdum pro Antecedenti urget. Quando autem ex eo, quod gratia habitualis requiratur aliquas dispositiones, urgetur illam non esse primam radicem in ordine ad omnes operationes supernaturales, id non convincit; quia etiam ante animam requiruntur dispositiones; & tamen anima est etiam radix omnium operationum viventis. Deinde gratia in adultis requirit attritionem pro dispositione, & tamen oppositi, non ponunt apte attritionis actum, charitatem.

QUINTUM ARGUMENTUM ex Trident. Sed de hoc infra,

Pro Parte Negativa.

PRIMA RATIO est, quam etiam proponit Kon. & objicit Lugo, quia Baptismus de se habet efficaciam ad infundendum habitum fidei, & aliarum virtutum, ut juxta probabiliorem

sententiam decernit Pontifex in Clement. unicæ; de summa Trinit. & constat ex Cap. Majores de baptismo. Si autem habitus fidei infunderetur, cum primùm credit adultus, hoc ipso per se fides in baptismo non infunderetur, sed per accidens.

RESPONDERI potest. Retorquendo argumentum. Sacramentum Pœnitentiæ, est Sacramentum mortuorum, natum per se conferre gratiam, & tamen hoc non officit ejus efficaciam, si doleat peccator ex amore Dei. Sicut ergo tunc Sacramentum Pœnitentiæ per se adhuc iustificat: quia Contritio illa non iustificat, nisi cum voto implicito Confessionis: ita quia fides illa in tantum meretur infusionem habitus in adulto, in quantum ex annexa voto baptismi implicito, adhuc baptismo tribueretur.

Quod autem attinet ad verba Trident. in quibus dicitur Catechumenum petere ab Ecclesia fidem, id eo sensu accipi potest, quod petat instructionem in Doctrina fidei, & baptismum, qui quantum est ex illo, est infusus habitus fidei.

INSTARI potest primò ex Trid. Sess. 6. cap. 7. Ubi docet Tridentinum nos in baptismo fidem spem, charitatem simul infusa recipere.

RESPONDERI potest. Hæc simul recipi, scilicet per se, & quantum est etiam ex vi baptismi. Finis etiam Concilii, ut ait Amicus, erat, enumerare dona & virtutes, quæ in iustificatione conferuntur, contra Hæreticos, contendentes nos justificari ex insecâ imputatione iustitiæ Dei. Non erat autem mens Trident. definire, si mulnè tempore, an non omnes illi habitus infundantur, quo etiam modo explicari debet Vienne. se.

INSTARI potest secundò ex Lugo. Si fides supponatur in adultis ante baptismum; posset evenire, quod in adultis, ne quidem augetur fides in baptismo; quod ipsum probatur: quia sepe accidere potest dispositionem ad fidem esse intensiorem, quam dispositionem, quæ postea ponitur ad gratiam, & per consequens habitum fidei infusum esse intensiorem, quam postea infundatur charitas. Quare cum fides & aliæ virtutes solum infundantur, quando infunditur charitas, propter connexionem quam habent cum charitate, & juxta intensionem illius, non augetur fides in eo casu, cum jam supponeretur excedens mensuram charitatis.

RESPONDERI potest. Cum per nos gradus intensionis sint homogenei, quacunque additione gradus augebitur, & intendetur fides, augebiturque juxta mensuram charitatis, non comparando illam charitatem ad fidem & gradus præhabitos, sed nonnisi ad augmentum, quod hic & nunc datur fidei, quod solum augmentum mensuratur charitate.

INSTAT tertio Lugo. Ex dictis sequi, quod fides possit esse intensior charitate.

RESPON-

R. P.
THE MŁOD
ZIA NOWSKI
T. M. de Z.
D. VI

RESPONDETUR. Posse esse fidem intensiorem charitate in adultis, si ante dispositionem ad gratiam, ponantur actus fidei. Retorquet etiam potest Argumentum, quod videtur probare gratiam non posse infundi ante Sacramentum Pœnitentiæ, eo, quod non posset postea augeri in Sacramento Pœnitentiæ: quia fieri potest, ut sit intensior amor Dei, ante confessionem, dispositio autem immediata ad confessionem valde remissa. Ex quo inferes principium illud Lug. nempe non posse augeri habitum præcedentem, si sit remissior dispositio ad gratiam Sacramentalem, principium inquam illud non tenere.

SECUNDA RATIO est. Non debere ante infusionem gratiæ infundi habitum fidei, probat ipsa essentia gratiæ habitualis, quæ ideo est forma justificans, & faciens filium Dei adoptivum, quia ad eam consequuntur potentia & operationes supernaturales, ex quo conceptus sequitur, quod sicut habitus infusus, aliarum virtutum, sic etiam habitus fidei, debeat ex ipsa gratia dimanare; quod ipsum probatur: quia non potest esse aliqua natura principium volendi, quæ non sit principium intelligendi. Cum ergo gratia in ordine supernaturali sit prima natura & radix habituum, qui sunt in voluntate, eadem gratia debet esse principium cognoscendi, in eodem ordine supernaturali, adeoque principium fidei.

RESPONDETUR. Non in omnibus debere servari proportionem naturæ & gratiæ, sed non nisi in iis, de quibus fundamentum habetur, Tu autem fundamentum non adfers, quare proportionari debeat in hoc, quod est, esse radicem actualem habitus huius supernaturalis intellectivi.

INSTAT PRIMò LUGO. In Patria locò Fidei succedit Lumen gloriæ, cuius gratia est radix, Ergo & in via, erit gratia, radix fidei. Si enim est semel radix gratia in ordine ad cognoscendum, semper erit.

RESPONDETUR. In istis etiam principiis, Antecedens negando. Lumen gloriæ enim potius habetur tanquam præmium meritum, non autem tanquam quid fluens ex radice, quæ radix sit gratia.

INSTAT SECUNDò. Si habitus fidei iuxta suam naturam ponitur absque gratia habituali, deberet urique in eo statu habere secum alios habitus infusos in voluntate: omne enim principium cognoscitivum, connaturaliter loquendo est appetitivum, Ergo eo ipso, quod Deus elevet hominem ad gradum cognoscitivi in ordine supernaturali, deberet eodem modo illum elevare ad gradum volitivi, nec sufficit, quod Deus elevet per auxilium ad volendum. Sicut non sufficit exigentiæ intellectus naturalis, si per auxilium extrinsecum, suppleatur defectus potentia volitiva.

RESPONDETUR. Non adferri rationem, quæ convincat in hoc esse similem gratiam naturæ: nam etiam per oppositos certum est, ablatâ animâ auferri intellectum, & tamen ablatâ gratiâ, non auferitur fides. Non sufficit autem, ut Deus per aliquod extrinsecum suppleat defectum potentia volitiva, quia illo suppletivo posito, non salvatur ratio operantis ab intrinseco, quam rationem intendit natura, posito autem solo habitu fidei, salvabitur ratio elevati.

INSTAT TERTIò Idem. Aliæ virtutes morales infusæ veniunt & abeunt simul cum gratia, Ergo etiam fides & spes.

RESPONDETUR. Argumentum multum probare: quia probat habitum fidei amitti cum gratia, sicut amittuntur alii morales supernaturales. Dicentque oppositi, quod se sufficienter tueantur ratione à posteriori, quia cum doceat fides, quod habitus morales positi gratiâ ponantur, sublatâ tollantur: potestque illa habere rationem radicis, utpote tanquam natura in ordine supernaturali: benè inferunt causari illos habitus à gratia: Tale autem fundamentum, non habetur, circa fidem & spem.

TER TIA RATIO est ex Lug. Quamvis possit ponitæ habitus fidei, qui non præsupponat positionem gratiæ, tamen is, qui defacto datur præsupponit positionem gratiæ: ille enim habitus est magis supernaturalis in sua substantia, facilius autem est, admittere supernaturalitatem quoad modum in hoc, quod habitus ponatur vel conservetur, quando non debeat esse, quam ponere illam substantiam fidei ad eodè supernaturalem, præcipue cum omnis habitus infusus, connaturaliter loquendo, debeat esse passio alicujus primæ radicis, quæ non alia, nisi gratia.

RESPONDETUR. Nomine supernaturalis quoad substantiam, venit supernaturale quoad Entitatem; neque enim gratia est aliqua substantia, quæ supernaturalitas æquè salvabitur, quantumvis non præsupponat fides, positionem gratiæ. Illa propositio: Omnis habitus infusus, debet esse passio alicujus primæ radicis, salvari potest in præsentia per hoc: quia quamvis fides non sit passio propria: hoc est, emanata à gratia, est tamen passio improprie; quia scilicet quamvis antecedere possit positionem gratiæ, non tamen ponitur, nisi ad prædisponendum statum secuturæ gratiæ, non absimili modo, quo formæ partiales vel dispositiones, non præsupponunt positionem animæ viventis, & tamen ordinem dicunt, quantum ex illis, ad animam viventem, licet illæ & antecendant & sequantur formam viventem.

Resolutio Difficultatis.

ASSERO. Probabilius esse, quod habitus fidei connaturaliter produci possit, ante positionem gratiæ.

(9) 3

RATIO

RATIO Prima Asserti est, quia talis habitus non implicat, & talem defacto selegisse Deum probabile est; quia, vel facit Deus contra exigentiam gratiae, & ipsius habitus fidei, conservando illum sine gratia in peccatore; vel non facit contra istam exigentiam. Si facit. Ergo non facit; quia ut Auctor supernaturalium, accommodans sese ipsorum supernaturalium naturae, debuit potius eligere habitum fidei, connaturaliter stantem sine gratia, sciens quod id deberet non raro contingere. Si autem non facit contra exigentiam gratiae, conservando habitum fidei independentem à gratia. Ergo apparet, quod conservet illum independentem à gratia, & quod illa ipsa fides habeat jus etiam primo ita connaturaliter existendi.

RESPONDET Lugo. Fore miraculum, si non maneat in peccatore fides: esset enim id contra legem universalem statutam à Deo, quae tamen lex iustas ob causas fuit contra exigentiam connaturalem ipsorum habituum.

CONTRA est. Quia hoc ipsum impugnatur. Cum potuerit Deus eligere habitum fidei, cui non esset contra naturale manere sine gratia, talem censendus est selegisse, utpote quantum fieri potest, accommodans sese, exigentis rerum, faciensque sine miraculo id, quod ordinariè fit, & potest fieri sine miraculo.

RATIO Secunda. Sicut non sunt multiplicanda Entia sine necessitate, sic nec principia dependendi, & supponendi existentiam aliorum Entium. Sed nulla est necessitas, ut existentia habitus fidei, dependeat ab existentia charitatis, praecipue cum in multis deficiat proportio, inter cognoscitivum naturale, & inter cognoscitivum supernaturale.

RATIO Tertia est ex Trident. Sess. 6. cap. 7. *Fides, inquit, nisi ad eam, accedat spes & charitas, neque unit perfectè cum Christo, neque corporis ejus vivum membrum efficit.* Ubivideretur supponere anteceffionem fidei ante charitatem, cum dicat fidei, accedere charitatem. Recursere autem ad solam antecedentiam rationis, non est accipere simpliciter verba Trident.

Punctum Difficultatis 5.

De Intensione Habituum Supernaturalium.

PLures in hac materia Sententias ponit Amicus T. 3. d. 35. S. 8. Cum Communissima Nostrorum Sententia.

DICENDUM est. Quocunque etiam remisso actu, intendi habitus supernaturales.

PROBATUR Primò. Quia nullum est fundamentum, negandi hanc vim actibus, etiam remissioribus.

PROBATUR Secundò principaliter. Quia verba Trident, ut sonant sunt accipienda, quae

simpliciter enuntiant operibus nostris bonis augeri gratiam; sic enim habet Sess. 6. Can. 24. *quis dixerit justitiam acceptam non conservari, aut etiam augeri coram Deo per bona opera: sed opera ipsa fructus solummodo & signa esse justificationis adeptae, non autem ipsius augenda causam, anathema sit.* Ex quo Can. sic formatur Argumentum. De remisso opere verum est dicere: Est opus bonum, utpote ex gratia factum. Ergo verum est dicere auget justitiam, nam indefinite Trid. dicit, opus bonum augere justitiam. Hoc ipsum urgetur verbis Trident, ibid. cap. 16. *Opus remissum antecedit Dei gratia, comitatur, & sequitur, fit virtute, per quam in nostris fuit Christus; fit ex gratia, sine qua nullum opus est Deo gratum & meritorium.* Ergo inter Trident. *nihil ipsis justificatis amplius deesse credendum est, quominus mereantur:* deesset autem illis per oppositos fervor, & intentio. Jam autem per Tridentinum tota ratio merendi refertur in esse ex gratia, quod competit etiam remissis actibus.

PROBATUR Tertiò. T. q. non requiritur certa intensio gratiae ad hoc, ut justificet, Ergo nec certa intensio meriti, ut augeatur gratia. Tum quia augere merita, foret in detrimentum merentis; quod ipsum probatur: quia habens gratiam ut quatuor, eliciendo actum ut duo, meleretur, quia ille actus, respectu illius habitus, cum habeat proportionem dimidii, non posset dici remissus; quod si sit habens gratiam ut mille, erit remissus, consequenter nec meritorium augmenti. Ergo habere intensiorem gratiam, cedit in detrimentum merentis. Tum quia, ut ait Amicus, si ad meritum est necesse super vires habitus operari. Ergo ad meritum, est necesse, non connaturaliter operari: quia connaturalis operatio, non excedit potentiam. Si item sit necesse operari, intentione, quae sit aequalis habitui, iterum ad merendum erit necesse non connaturaliter operari: quia agens liberum non est determinatum ad operari, secundum ultimum posse.

OBJICIES Primò. Habitus acquisiti non augentur ab actibus remissioribus, Ergo neque infusi.

RESPONDETUR negando Antecedens. Alii ponunt Disparitatem eò, quod habitus acquisiti, physice augeantur, Ergo ex conditione agendi physice, quae est, esse ab excessu, non possunt augeri, nisi ab actibus intensioribus; habitus autem infusi augentur non nisi meritorie, merita autem etiam non intensa, habent rationem meriti.

INSTABIS. Non infunditur gratia & charitas, nisi juxta mensuram propriae dispositionis, Ergo nec augeatur.

RESPONDETUR Concedendo Totum. Sed nego, quod actus remissus, non sit mensura debita ad quodcunque augmentum.

OBJICIES